

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadworniej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 132. — W Piątek dnia 9. Czerwca 1837.

OBWIESZCZENIE.

Gdy powszechny brak gotowizny i na tutejszym jarmarku wełnianym czuć się daje, będzie zapewne korzystną dla właścicieli owczarni wiadomością, iż Bank Królewski w Berlinie upoważnił J. Pana Moritz Robert, Królewskiego Radcę kommissyjnego (któren obecnie się tu znajduje), do przyjęcia zgłaszających się deklaracji producentów wełny, którzyby sobie życzyli zaciągnąć pożyczkę od wspomnianego Instytutu, za zastawieniem wełny do pewnego czasu. — Przekonany jestem, iż właściciele owczarni uznają korzyść przedsięwziętych przez Królewski Bank środków, jako dążące ku ułatwieniu spieniężenia zapasów wełny, zwłaszcza, iż Instytut ten w powyższych zamiarach i na to miał uwagę, że obywatele z swą wełną w zastaw ofiarowaną, poprzednio na jarmarku Berlińskim (wkrótce nastąpić mającym) odbytu téż szukać mogą. — Atoli wyznaczony do zameldowania termin, wymaga koniecznie, aby osoby życzące korzystać z tego postanowienia, zaraz po skończonym tutejszym jarmarku, porozumieli się z Panem Robert Królewskim Radcą kommissyjnym, względem warunków udzielić się mającej pożyczki.

Co się do powszechniej podaje wiadomości.
Poznań, dnia 8. Czerwca 1837.
Naczelný Prezes W. X. Poznańskiego.
Flottwell.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 5. Czerwca.

N. Pan raczył Rzeczywistemu Tajnemu Radcy i dotychczasowemu Posłowi przy dworze francuzkim, Baronowi Werther, wakujące Ministeryum spraw zewngtrnych powierzyć i mianować go oraz Ministrem stanu i gabinetu.

Wiadomości zagraniczne.

R o s s y a.

Z Odessy, dnia 7. Maja.

N. Cesarz objeżdżać będzie tego lata nowo rossyjskie i kaukazkie prowincje. Na obszernych stepach w gubernii chersoneskiej pod miasteczkiem Wosnesonsk, odbędą się świetne obroty wojskowe w obecności Cesarza, na których się i Cesarzewicz następcą tronu znajdować będzie. 80 batalionów, 36 szwadronów regularnej jazdy i 20 pułków kozaków z znacznym oddziałem artylleryi polowej defilować będzie przed Cesarzem. Spodziewają się przybycia wielu obcych gości na nie, a przynajmniej wielkie już czynią przygotowania na przyjęcie tychże. Po obrotach tego korpusu odbędzie Cesarz przegląd eskadry na morzu Caarném. Wsiędzie on w naszym por-

cie na okręt i popłynię do Sebastopolu, gdzie się flotta zgromadzi i wielkie ewolucje wykona. Niedaleko portu sebastopolskiego już wystawiono cytadelę, na którą flotta uderzy i rąkami kongrewskimi zburzy. Nasz Generalny Gubernator, Hrabia Woroncowa, który niedawno temu część morza Czarnego zwidział, wszędzie Cesarzowi towarzyszyć będzie. Może on być już wcześniej przekonany, że N. Pan zupełnie zadowolony będzie wszystkimi jego rozporządzeniami; zarządza bowiem powierzoną sobie prowincją z największą rozważą i gorliwością.

Wiemy teraz z pewnością, że N. Cesarzowa Alexandra odwiedzi tego lata tutejsze wody morskie.

Francya.

Z Paryża, dnia 28. Maja.

Monitor umieścił dziś następujący raport Prezesa rady ministeryalnej: N. Panie, w starém ustawodawstwie był Kanclerz Francyi naczelnikiem sprawiedliwości i przewodniczył wszystkim królewskim obradom. Karta, przywracając godność tę w swoim 29. artykule (albo artykule 25. Karty z 1830. r.) nie wznowiła owych atrybucyi, jakie się teraz Wielkiemu Zachowawcy pieczęci i Prezesowi rady ministeryalnej w podziale dostały, tylko z tytułem Kanclerza państwa inne obowiązki połączyła. Prezes Izby Parów nie tylko stanął na czele wielkiego politycznego ciała, aby jego prawodawczymi posiedzeniami kierować, ale nadto obdarzony został charakterem wysokiej władzy prawodawczej, skoro się Izba Parów w Trybunał parowski zamienia. Nadto jeszcze pod względem Króla i Xiążąt i Xiężniczek z krwi królewskiej wypełnia on ważne obowiązki urzędnika stanu cywilnego; ważne te obowiązki wymagają tytułu Kanclerza Francyi. Choć Prezesostwo Izby Parów nie jest nieodzownym, nie mniej jednakże tytuł odpowiadać powinien połączonym z nim obowiązkom. Taką jest myśl Karty. Mam przeto honor przedstawić W. K. M. abyś Barona Pasquier'a wynieść raczył na godność Kanclerza Francyi. Zostaje i t. d. (podp.) Molé. — Król przychylił się do tego wniosku.

Z dnia 30. Maja.

Wczoraj odebrał rząd następujące depesze telegraficzne: „Perpignan, dnia 29. Maja wieczorem. Dnia 23. przyaresztowano w Barcelonie 20 anarchistów. Baron Meer był d. 21. w Leridzie. Zgromadza wojsko, aby opór stawiać Nawarczykom, jeżeliby dalej posunąć się mieli. Brygadyer Ayerbe ściga z 3000 ludzi korpus karolistów w dystrykcie Targonskim. Dnia 28. miał Rojo swoją główną kwatę w Alp, zagrażając Puycedzie, ale

nie czyniąc żadnego na nią napadu. General Oraa powrócił do Walencji w celu bronięcia miasta tego, którego przedmieścia Serrador d. 17. złupił. General ten stał d. 22. w Chelwie w 4000 ludzi i 500 jazdy, a Cabrera w 5000 piechoty i 600 jazdy znajdował się wokolicach Castellopu.“ — „Bordeaux, d. 29. Maja wieczorem. Bürens d. 25. m. b. wyszedł z Saragossy, końcem połączenia się dnia następnego z Irribaremem pod Almudevar. Karoliści dnia 26. Hueskę dzierżyli i wzmacniali się tamże.“

— Fontainebleau, dnia 29. Maja. Gościniec z Fontainebleau do Melun dzisiaj po udaniu się tamże Xiążąt Orleanu i Nemours na przyjęcie Xiężniczki Heleny niezliczonem mnóstwem ludu przepełniony. Każdy pragnie gorąco poznać dostojną oblubienicę; z całej okolicy zebrał się lud wiejski w świątecznym ubiorze. Wszystkie domy trójkolorowymi chorągiewkami ozdobione. — O 6½ godz. Pierwszy pojazd zajeżdża; tuż za nim drugi, wspaniałe posłaczany; Xiężniczka Helena wysiadła. Witają ją radośnymi okrzykami, co głębokie na niej czyni wrażenie. Kłania się z uprzejmością. Wszystkie zdania publiczności w tym się zgadzają, że godność z wdziękiem i powabem połączona, twarz jej i cała postać uzacnia. Pojazdy z trudnością tylko przejeżdżają przez gęste tłumy ludu; na dziedzińcu czekają Xiążęta i wszystkie na ślub zaproszone osoby przybycia narzeczonej. Król i Królowa stoją na peronie; Xiążęta Nemours i Orleans prowadzą Xiężniczki Meklenburskie na wielkie wschody. Xiężniczka Helena przybywszy na pierwsze piętro rzuca się z rozrzwieniem do nog N. Pana, który ją wszelako przedko podejmuje i serdecznie ścisną. Królowa z łzami w oczach przyjmuje ją z objęciem Króla i przyciska ją z tkliwą słodyczą do serca swego. Na wszystkich obecnych scena ta familijna głębokie uczyniła wrażenie i stokratnie okrzyki radości towarzyszyły królewskiej rodzinie do komnat pałacu.“

— Fontainebleau, dnia 31. Maja. Wczoraj wieczorem o godz. 9. odbył się w galerii Henryka II. akt cywilny zaślubienia. Król i Królowa rodzina stały w końcu sali około wielkiego, czerwonym axamitem okrytego stołu. Nowo mianowany kanclerz Francyi pełnił służbę jako urzędnik stanu cywilnego; jemu asystowali Xiążę Decazes, W. Referendarz i P. Cauchy, archiwaryusz Izby Parów. Król prowadził Xiężniczkę Helenę a Król Belgijczyków owdowiłą W. Xiężniczkę. Xiężniczka Helena sama tylko biała była ubrana; wszystkie inne damy miały niebieskie suknie. Pan Pasquier odczytał akt małżeń-

stwa, który potem Król, owdowiała W. Xiężna i Królowa, wszyscy członkowie rodziny Królewskiej, PP. Barthe i Molé, Prezesowie i Wiceprezesowie obydwoch Izb, P. Bresson, marszałkowie Soult, Lobau i Gerard, oraz Xiążę Tallejrand podpisali. Po odbyciu aktu tego udano się do kaplicy zamkowej, gdzie P. Cauchy akt cywilny w sakrystyi złożył, po czem Biskup z Meaux ślub dawał podług obrządków kościoła katolickiego. Następnie udano się do sali Ludwika Filipa, gdzie dostojna para podług obrzędu kościoła ewangelickiego błogosławieństwo otrzymała. Rodzina Królewska cofnęła się potem do pokojów swoich. Xiążę Orleański prowadził małżonkę swoją. Z liczby zoanych polityków, obecnych na uroczystości ślubu, wymieniają PP. Thiers, Guizot, i Laffitte, jako byłych Ministrów. Ostatni z nich w prostym, czarnym fraku stał na estronie i oddałony zupełnie od innych od złota i dyamentów błyszczących się gości.

Z dnia 31. Maja.

Monitor dzisiejszy obejmuje następujące dwie depesze telegraficzne: „Bordeaux, dnia 29. Maja. Irribarren przy uderzeniu swoim na Karolistów w Huesce, ma zamiar zwabić ich na równinę, gdzie z jazdy swojej korzystać by mógł. Lubo droga którą Infant się uda, z pewnością oznaczyć się nie daje, domyślamy się jednak, że się naprzód do Barbastro zwróci i tam korpusy z Katalonii z sobą połączy, w celu przeprawienia się pod Alceniz przez Ebro i połączenia się z Cabrera. Dopiero po skoncentrowaniu wszystkich sił swoich wykona wielkie swoje przedsięwzięcie i uda się wprost naprzeciw Madrytowi, zostawiając Walencję po lewej stronie.“ — Dowodzący General 2. dywizyą do Ministra wojny: „Bajonne, d. 30. Maja w południe. Na przybyłą dnia 24. do Hueski kolumnę Karolistów Irribarren natychmiast pod murami miasta uderzył. Walka była nader zapalczywa. Irribarren ciężko ranny, dowódzca jazdy zabity a 400 Krystynistów stało się niezdolnymi do walki. Karoliści ze znaczniejszą jeszcze stratą Hueskę powtórnie zajęli. Krystyniści stanęli pod Almu-devar. Bürens, dn. 25. z 6 batalionami i 500 końmi z Saragossy wyruszywszy, zajął miejsce Irribarena. Gubernator z Sos donosi, że Karoliści w dniu wymienionym drogę sobie utorować chcieli, że jednak do Hueski zostali odparci, gdzie ich teraz blokują. W Nawarze Karoliści Lerin zdobyli a obecnie do Lodozy szturm przypuszczają.“

Rozmaite wiadomości.

Z Poznania, dnia 7. Czerwca. — W waga ch miejskich aż do 5tej godziny z południa dnia dzisiejszego 4750 cetnarów ważono; zewnątrz miasta ważono, tu sprowadzona wełna wynosi 6500 cetnarów a z przyczyny wilgoci wcale jeszcze nie ważono około 2000 cetnarów wynosić może; sprowadzono więc na targ ogółem 13,250 cetnarów. Dowóz trwa jeszcze ciągle. Interessa przybierają podobno coraz pomyślniejszą postać; liczba kupujących zwiększa się równie jak i chęć kupowania. Producenti jeszcze ociągają się; słychać wszelako o zawarciu kilku znacznych sprzedaży z stratą 14 — 17 p.C. w porównaniu z cenami przeszłorocznymi.

W piśmie jednem handlowém z Wrocławia z dnia 1. b. m. donoszą: Chociaż w ciągu lat poprzedzających jarmark wełniany, dnia dzisiejszego już się prawie u nas kończył i większą część wełny sprzedano, w tym roku jednak nie ma tak pocieszających widoków. W ostatnich bowiem dopiero 3ch dniach powstał wielki ruch i najwięcej dopytywano się o wysoko poprawioną wełnę z najslawniejszych owczarni. Nawet obecny zbieg stósunków handlowych mniejszy na nę wpływ wywarł, i kupcy tém chętniej ją biorą, gdy sprzedający mają wzgląd na zmienioną postać rzeczy. Nie tak się rzecz ma z średnio poprawioną wełną. Nasz płód szlaski zachowuje wprawdzie i pod tym względem swoją dobrą sławę, i angielscy lubownicy, dość licznie zebiani, zamyślają, jak się zdaje, zakupić tutaj potrzebną im ilość wełny. Ponieważ jednak stan targu angielskiego nie dozwala im podawać cen przeszłorocznych, a większa część właścicieli owczarni nie mogą się jeszcze skłonić do przyjęcia niższych cen, przeto jeszcze 3 wełny sprowadzonej nie sprzedano. Spodziewają się jednak, że w ostatnich dniach jarmarku nie jedno jeszcze kupno do skutku przyjdzie, i to tak, że jeżeli gospodarz nie potrafi takiego jak dawniej odnieść zysku, będzie jednak mógł zaprzestać na nagrodzie swojej przemysłowości.

Obłubienica Xięcia Orleańskiego, odznaczająca się dowcipem, rozumem i pięknoscia, dozna we Francyi jak najlepszego przyjęcia. Lecz zdania względem tego zamęścia są, jak słychać, bardzo podzielone. Wielki Xiążę Meklenburgski i wiele innych Dworów niemieckich było przeciwnych temu; i z strony Meklenburga związku tego nawet publicznie nie ogłoszono. Sądzą, że macocha Xiężniczki, która najbardziej skojarzenie małżeństwa tego popierała, już więcej do Niemiec nie powróci.

— Także i dla Xięcia Nemurskiego szukają obecnie oblubienicy i już podobno nawet zawiązano w tej mierze układy, z dworem neapolitańskim.

Podczas rozpraw w parlamencie angielskim jeden z nudnych mówców rozprawiał o dziejach żegluga. Rozpoczął od arki Noego i chciał historję żeglarską aż do naszych prowadzić czasów. Właśnie gdy był przy budowaniu sławnej armady hiszpańskiej, Sir Gray Cooke obudził pierwszego Ministra, który zasnął był przy tej mowie. Ten przecierając oczy, zapytał: „Do której epoki doszedł szanowny mówca?” — „Do czasów Królowej Elżbiety.” — „O, kochany Sir Gray,” odpowiedział Minister, „mógłbyś mi być WłPan pozwolić spać jeszcze przez kilka wieków.”

OBWIESZCZENIE.

Do publicznego wydzierżawienia najwięcej dającemu wsi Proczyna w Powiecie Mogiłańskim położonej na rok jeden to jest od Sw. Jana 1837. aż dotąd 1838 roku wyznaczony jest termin na

dzień 19go Czerwca r. b. o godzinie 1tej zrana przed Wm. Flessing Radcą Sądu Głównego Ziemiańskiego w sali naszej instrukcyjnej; na który chcę dzierżawienia mających z tem nadmienieniem zapraszamy, iż kondycje dzierżawy w Registraturze naszej przejrane być mogą.

Bydgoszcz, dnia 2. Czerwca 1837.
Królewski Główny Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nieznamomi suksessorowie tu dnia 29. Marca 1807. r. zmarłego obywatela Mikołaja Paszkiewicza się niniejszym zapożyczają, aby w terminie na

dniu 8. Września 1837. o godzinie 9tej wyznaczonym w tutejszym pomieszkaniu sądowym przed Deputowanym Ur. Assessorem Brandt się stawili i prawo swoje sukcesyjne udowodnili, w przeciwnym bowiem razie będą wykluczeni, a skarb za prawego sukscessora uznany, i jemu jako takowemu pozostałość do wolnej dyspozycji wydana będzie. Po nastąpieniu wykluczenia zgłaszający się sukscessor obowiązany będzie, wszelkie czynności i dyspozycje akceptować, również od skarbu bez żądania rachunków, ani nagrody z używanych dochodów i jedynie się z tem kontentować, co z pozostałości wspomnionój jeszcze zbywać będzie.

Leszno, dnia 5. Listopada 1836. r.
Królewska Kommissya sądowa.

Swoj skład mielonego surowego i palonego gipsu, jako też swoje figury gipsowe poleca
Passini, przy ulicy Słóarskiej Nr. 6.

DONIESIENIE

dla Panów kupujących i produkujących wełnę.

Donoszę kupującym wełnę, iż za opłatą 5 sgr. od cetnara gotów jestem zakupioną tu wełnę zebrać ze składu, takową na moim tym końcem bardzo usposobionym śpichlerzu aż do wysłania zachować a wówczas ładunek skutecznie. Panowie producenci, życzący sobie swą wełnę, po ukończonym jarmarku, mieć w suchym i dobrém miejscu na czas nieoznaczony zachowaną, mogą oneż podobie za opłatą 5 sgr. od cetnara u mnie złożyć.

Fryderyk Bielefeld.

Kupno kilkuset 2, 3 i 4letnich maciorek, mających szczególnie delikatną wełnę i ze zdrowych gromad w Szląsku, wskaże

Kommissioner L u d w i g S a m t e r,
w Poznaniu przy rynku Nr. 82.

W podpisany handlu żelastw i machin gospodarskich, o prócz wszelkich gatunków lad do sieczki o czterech kosach i kutych o jednej kosie, młynków do szroty rozmaitej wielkości, kompletnych młynków do melenia, dogodnych młynków konnych, machin do miazgowania i krajania kartofli, jest także zapas młynków i arf do chędożenia zboża, które w umiarkowanych sprzedają się cenach.

M. J. Ephraim, w Poznaniu,
wstarym rynku Nr. 79. naprzeciw głównego odwachu.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 6. Czerwca 1837.	Papiera-mi	Gotowi-zną
Oblię dłuę państwa . . .	102½	102
Oblię bankowe aż do włączenie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	103½	103
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	103½	—
Wschodnio-Pruskie	—	103½
Szląskie	—	106½